

Dönem : 1
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 76

Dış seyahat harcamaları Vergisi kanun tasarısının Millet Meclisinde kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/367, C. Senatosu 1/180)

NOT : Millet Meclisi S. Sayısı (54)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 4045 - 20082

8 . 2 . 1963

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 7 . 2 . 1963 tarihli 42 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, Dış Seyahat Harcamaları Vergisi hakkındaki kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu tasarı 9 . 1 . 1963 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 7 . 2 . 1963 tarihli 42 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir.
(Millet Meclisi S. Sayısı : 54)

Geçici Komisyon raporu

Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyon
Esas No. 1/180
Karar No. 1

13 . 2 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Genel Kurulun 7 . 2 . 1963 tarih ve 42 nci Birleşiminde kurulması kabul edilen Geçici Komisyona havale buyurulan «Dış seyahat harcamaları kanunu tasarısı» komisyonumuzun 12 . 2 . 1963 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarı, gerekçesinde belirtilen hususlar ve Bakanlık temsilcilerinin yapmış olduğu açıklamalar, ancak, 3 ncü maddede sayılan istisnalar meyânında hariçte tedavi görecekler de yer almış bulunduğu göre bu istisnanın sadece tedavi karşılığı olduğu resmî makamlarca tasdik edilen faturalara tekañül eyliyen miktara mahsur tutulması gerekmektedir.

Bu mevzulara Bakanlar Kurulunca ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan ve bundan sonra çıkarılacak olan kararların bu espiyeye uygun olacağı tabii görülmüştür.

Bundan ayrı olarak 5 ve 11 nci maddelerdeki mahsup muamelelerinde verginin 500 liralık maktu bir hale gelmemesini temin edecek kayıtların tatbikatta göz önünde bulundurulması da temenniye şayan görülmüştür.

Böylece komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden bahis konusu kanun tasarısı Millet Meclisi Genel Kurulunda kabul edilen şekli ile aynen ve ekseriyetle kabul edilmiştir.

Genel Kurulun öncelik ve ivedilikle tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Geçici Komisyon Başkanı	Sözeü	Kâtip		
Gaziantep	Giresun	Muhafifim	Ordu	Konya
Z. Islâm	S. Orhon	Balıkesir	Ş. Köksal	M. Dinekli
		K. Özlâş		
Siirt	Tabii Üye	Bursa	Ankara	
L. Aykut	Söz hakkım mahfuzdur	Söz hakkım mahfuz	N. Ağırnaslı	
	S. Gürsoytrak	İ. S. Çağlayangil		
		Cumhurbaşkanınca		
		Seçilen Ü.	Manisa	Ankara
İzmir	Kayseri	S. Kuratlıoğlu	R. Ulusoy	R. Etker
H. Onat	H. Kalpaklıoğlu			

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Dış seyahat harcamaları Vergisi kanun tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Konu, mükellef ve istisnalar

Konu ve vergiyi doğuran olay

MADDE 1. — Türkiye'deki şahısların her türlü dış seyahatlerdeki harcamaları (Mahsup suretiyle satın alınanlar dâhil) bu kanun gereğince Dış seyahat harcamaları Vergisine tabidir.

Türkiye'de mukim gerçek kişilerle Türkiye'de mukim olsun veya olmasın fiilen Türkiye sınırları içinde bulunan gerçek kişiler ve Türkiye'de mukim tüzelkişiler Türkiye'deki şahıs addolunurlar.

Ancak Türkiye'de büro, acenta veya temsilciler vasıtasıyla faaliyette bulunan tüzel kişiler, Türkiye'de mukim olup olmadıklarına bakılmaksızın, munhasıran bu faaliyetleri dolayısıyla Türkiye'deki şahıs addolunurlar.

Mükellef ve vergi sorumlusu

MADDE 2. — Dış seyahat harcamaları Vergisini, dış seyahat sebebiyle harcamalarda bulunan şahıslar öder.

Birinci maddenin şumulüne giren harcamalar için döviz veya yolcu veya bagaj bileti sa-

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN

Dış seyahat harcamaları Vergisi kanun tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Konu, mükellef ve istisnalar

Konu ve vergiyi doğuran olay

MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Mükellef ve vergi sorumlusu

MADDE 2. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

tanlar bu kanunun uygulanmasında vergi sorumlusu addolunur.

İstisnalar

MADDE 3. — Aşağıdaki fıkralarda sayılan harcamalar Dış seyahat harcamaları Vergisinden müstesnadır.

a) Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki Kanuna istinaden Bakanlar Kurulunca tesbit edilen esaslar dairesinde ve Maliye Bakanlığınca belli edilecek usullere uyularak, harice tedavi maksadiyle gideceklerin veya haricte tedavi göreceklere giderleri ve bunların gidiş ve dönüş yolcu ve bagaj bilet bedelleri (refakat halinde de aynı istisna hükmü uygulanır.)

b) Yurt dışında devamlı olarak görevli bulunan memur ve hizmetlilerle Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki Kanuna istinaden Bakanlar Kurulunca tesbit edilecek esaslar dâhilinde Maliye Bakanlığından izin alınmak suretiyle Türkiye'deki şahısların haricte tesis edecekleri şube, büro ve temsilciliklerde çalışacak memur ve hizmetlilerle öğrencilerin gidiş ve dönüş yollukları dışındaki aylık ödenekleri, kitap, defter, sömestr ücreti ve benzeri adlar altındaki istihkakları,

c) Geçici görev yollukları dışında, yurt dışına bilgi, görgü ve uzmanlıklarının artırılması için, Türkiye'deki aylık, ücret ve ödenekleriyle gönderilenlerin istihkakları,

d) Gemi ve uçak personelinin istihkakları,

e) Doğrudan doğruya döviz karşılığında veya yolcu ve bagaj bilet bedeline tekabül eden miktarda dövizin bu maksatla bozdurulmuş olduğunun tevsiği kaydıyla, Türk parası ile satın alınan bilet bedelleri ve bagaj ücretleri,

(Diplomatik pasaport hâmili yabancı elçilik, konsolosluk mensuplarıyla askerî ve sivil misyonlar mensuplarına yapılacak bilet satışlarında (e) fıkrasındaki tevsiği şartı aranmaz.)

İstisnalar

MADDE 3. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisi metni

İKİNCİ BÖLÜM

Matrah ve nisbet

Matrah

MADDE 4. — Dış seyahat harcamaları Vergisinin matrahı Türk parası kıymetini koruma mevzuatına göre dış seyahat harcamaları için tahsis edilen meblâğ ile Türk ve yabancı hava, deniz, kara taşıma kumpanyalarının Türkiye'deki şube, acenta, büro ve temsilcileri tarafından satılan yolcu ve bagaj biletlerinin Türk lirası tutarıdır.

Matrahın tayininde Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasınca ilân edilen döviz satış fiyatları; efektif döviz satışlarında, esas kur ile âzami satış fiyatı arasındaki fiilî satış fiyatları nazara alınır.

Nisbet

MADDE 5. — Dış seyahat harcamaları Vergisinin nisbeti % 50 dir.

Vergi tutarı 500 liradan az olamaz.

İş ve İşçi Bulma Kurumu tarafından mukaveleleri tasdik olunmak suretiyle yurt dışına gönderilen işçilerin dış seyahat harcamaları bu asgari vergiye tabi değildirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tarh, tahakkuk ve ödeme esasları

Tarh yeri

MADDE 6. — Dış seyahat harcamaları Vergisi, vergiyi kesmekle görevli ve sorumlu olan banka ve taşıma müesseselerinin bulunduğu mahal vergi dairesinde tarh olunur.

Verginin kesilmesi

MADDE 7. — Vergi, Dış seyahat harcamaları için tahsis edilen meblâğın ödenmesi veya vergiye tabi yolcu ve bagaj biletlerinin satışı sırasında ilgili bankalar ile Türk ve yabancı hava, deniz, kara taşıma kumpanyalarının Türkiye'deki şube, acenta, büro veya temsilcileri tarafından kesilir.

Geçici Ko.

İKİNCİ BÖLÜM

Matrah ve nisbet

Matrah

MADDE 4. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 4 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Nisbet

MADDE 5. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 5 nci madde aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tarh, tahakkuk ve ödeme esasları

Tarh yeri

MADDE 6. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 6 ncı madde aynen kabul edilmiştir.

Verginin kesilmesi

MADDE 7. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 7 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Beyan esası ve beyannamenin şekli

MADDE 8. — Kesilen vergilerin yatırılmasında en az aşağıdaki bilgileri ihtiva eden bir beyanname kullanılır.

- a) Vergiyi kesen müessesenin adı,
- b) Adresi,
- c) Dış seyahat harcamaları Vergisine ait hesap numarası,
- d) Matrah toplamı,
- e) Kesilen vergilerin toplamı,
- f) Dönem içinde iade edilen Dış seyahat harcamaları tahsisleri veya iade veya iptal edilen biletlerden dolayı matrahtan tenzil edilen miktar,
- g) Sıhhi sebeplerle vergiden muaf olarak yapılan tahsisler ve bilet satışları,
- h) Dövizle veya döviz karşılığı Türk parası ile yapılan bilet satışları tutarı.

Beyannamenin verilmesi ve verginin ödenmesi

MADDE 9. — Dış seyahat harcamaları Vergisini kesmekle görevli ve sorumlu olanlar, bir ay içinde kestikleri vergilerin toplamını ertesi ayın sonuncu günü akşamına kadar bir beyanname ile bağlı oldukları yer vergi dairesine bildirmeye ve vergilerini aynı süre içinde ödemeye mecburdurlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve son hükümler

Defterler

MADDE 10. — Vergiyi kesmekle görevli olan müesseseler, en az aşağıdaki bilgileri ihtiva edecek şekilde Dış Seyahat Harcamaları Vergisi defteri tutarlar.

- a) Sıra numarası,
- b) Mükellefin adı,
- c) Döviz satış bordrosunun tarih ve numarası,
- d) Vergiden istisna edilenlere satılan döviz veya yolcu bagaj bilet bedellerinde istisnanın mahiyeti,
- e) Vergi matrahı,
- f) Vergisi.

Beyan esası ve beyannamenin şekli

MADDE 8. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 8 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Beyannamenin verilmesi ve verginin ödenmesi

MADDE 9. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 9 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve son hükümler

Defterler

MADDE 10. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 10 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

Yukardaki bilgileri ihtiva edecek şekilde muhasebe veya kayıt tutanlar, ayrıca Dış Seyahat Harcamaları Vergisi defteri tutmazlar.

Verginin geriverilmesi

MADDE 11. — Dış seyahat harcamaları Vergisi ödeyenlerden seyahate çıkmayanların kullandıkları meblâğlar ile bilâhara mahsuba tabi tutulmak kaydıyla kendilerine tahsis yapılmış olanların, mahsup neticesinde iade etmeleri gereken meblâğları yetkili bankalara satmaları halinde, bu tahsislere, isabet eden vergiler talep vukuunda bankalar tarafından kendilerine geriverilir. İade edilen vergilere teka-bül eden meblâğlar iadenin yapıldığı ay beyannamesindeki vergi matrahından indirilir. Mutaberlik süresi içinde iade edilen veya kısmen veya tamamen iptal edilen yolcu ve bagaj bilet bedellerinin, iade veya iptal edilen kısımlarına ait vergiler ilgili şahıslara iade edilmek şartıyla, iade veya iptal olunan yolcu ve bagaj bilet bedelleri, bileti satanlar tarafından iade veya iptalin yapıldığı aya ait beyannamedeki vergi matrahından indirilir.

Tamamen iptal edilen yolcu ve bagaj biletleri ile sayahate çıkılmaması sebebiyle tamamen iade edilen meblâğlara munhasır olmak üzere bu kanunun 5 nci maddesindeki asgari vergi haddi de yukarıdaki esaslar dairesinde iade olunur.

Kısmen iptaller ve mahsuplarda, ancak asgari vergi haddinin üstündeki miktarlar iade edilir.

MADDE 12. — 4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun, bu kanuna aykırı olmayan hükümleri Dış Seyahat Harcamaları Vergisi hakkında da uygulanır.

Yürürlük tarihi

MADDE 13. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme yetkisi

MADDE 14. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

Verginin geriverilmesi

MADDE 11. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 11 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Vergi Usul Kanununun uygulanması

MADDE 12. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 12 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük tarihi

MADDE 13. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 13 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Yürütme yetkisi

MADDE 14. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 14 ncü madde aynen kabul edilmiştir.